

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Trond Eirik Silsand, 35 58 61 73

Høring - endring av verneforskrifter, Steinvika naturreservat og Langesundstangen naturreservat, Bamble kommune

Fylkesmannen foreslår mindre endringer av verneforskriftene for Steinvika naturreservat og Langesundstangen naturreservat. Hensiktene med forslagene er todelt:

- tillate bruk av tilrettelagte bål-/grillplasser på utvalgte steder.
- tillate sykling langs hovedvegen ut til Fortet i Langesundstangen naturreservat.

Du kan komme med merknader til forslagene innen 24. juni 2019.

Bakgrunn

Steinvika og Langesundstangen naturreservater grenser inntil hverandre, og ligger i nær tilknytning til Langesund sentrum i Bamble kommune. Begge reservatene er svært mye brukt til friluftsliv, både lokalt og regionalt.

Gjeldende verneforskrifter for de to reservatene inneholder bestemmelser som gjør at bålfyring og grilling ikke er tillatt. Hensikten er å bidra til å ivareta de unike verneverdiene i form av fossiler, som er særlig utsatt for skade ved bålfyring/grilling og liknende. Også de biologiske verneverdiene i reservatene er utsatt for slik skade.

På tross av forbudet i vernebestemmelsene foregår det utstrakt bålfyring/grilling, spesielt i Steinvika naturreservat, både ved bruk av engangsgriller og ved bålfyring. Dette har flere steder ført til skader på berggrunnen og naturverdier knyttet direkte til bergvegger, bl.a. rødlistede lavarter. Hittil har det ikke blitt registrert skader på fossiler på grunn bålfyring/grilling, men risikoen for slik skade er stor.

Sykling er forbudt i Langesundstangen naturreservat ihht gjeldende verneforskrift. Dette bidrar til å redusere risikoen for slitasje på sårbare naturkvaliteter, bl.a. truede arter av mose, karplanter og annet som flere steder står tett inntil stier. Hovedveien ut til Fortet tåler likevel omfattende bruk, og benyttes bl.a. til bilkjøring ifbm skjøtsel og drift. Det samme gjelder sideveien til Kommandantboligen, som tar av fra hovedveien et stykke sør på Tangen, går nordøstover og ender

ved Kommandantboligen. Herfra går det sti gjennom terrenget i en lengde på ca 75 meter nordover til hovedveien ved porten/brua over Hesteklova nær nordgrensen for reservatet. Det foregår trolig noe sykling langs hovedveien ut til Fortet i dag. Omfang av sykling på øvrige stier er ikke kjent, men det sykles trolig noe bl.a. langs Kyststien gjennom reservatet, dvs langs stien som kommer fra Steinvika, ut til Fortet og på østsiden av Tangen til Furustranda nordøst for reservatet.

Aktuelle steder for tilrettelagte bål-/grillplasser

Bamble kommune har foreslått at det legges til rette for bålfyring/grilling på utvalgte steder i de to reservatene, som kan benyttes i de periodene hvor det ikke er generelt forbud mot å gjøre opp ild i skog og utmark ihht forskrift om brannforebygging. Tilrettelagte bål-/grillplasser ønskes oppført som permanente konstruksjoner på følgende steder i de to reservatene:

- Langesundstangen naturreservat: «Kommandantboligen», et åpent areal på østsiden av Tangen der det tidligere har stått en bolig.
- Steinvika naturreservat: grusplassen i sørøst, ved enden av veien ned fra parkeringsplass nordøst i reservatet.
- Steinvika naturreservat: langs stien mellom «Guttesteinvika» og «Jentesteinvika» der det er montert benker inn mot fjellvegg.

Mulige traséer for sykling i Langesundstangen naturreservat

Aktuelle traséer for sykling i reservatet er langs hovedveien fra porten/vindebrua og ut til grusplassen like før nedstigningen til Fortet (lengde ca 415 meter), samt sideveien til Kommandantboligen (ca 230 meter vei og ca 75 meter sti). Også øvrig stinett kan være ønskelige traséer for syklende, bl.a. Kyststien fra Steinvika i nordvest, ut til Fortet og nordøstover til Furustranda.

Fylkesmannens vurderinger

De tre foreslåtte bål- /grillplassene i Langesundstangen naturreservat og Steinvika naturreservat ligger på arealer som pr i dag er intensivt brukt til turgåing og rasting. Stedene ligger trukket vekk fra de delene av reservatene som har store og sårbare verneverdier i form av fossiler og vegetasjon. «Kommandantboligen» på Langesundstangen er en opparbeidet grusplass der det inntil for ca 20-30 år siden stod en bygning, og som i dag er tilrettelagt med benker. Grusflaten ved enden av veien sørøst i Steinvika er pr i dag svært mye brukt til rasting. Ingen truede arter er påvist på dette arealet, jfr Artskart, og sannsynligheten for slike forekomster er lav som følge av eksisterende bruk. Langs stien mellom «Guttesteinvika» og «Jentesteinvika» er det nylig montert benker langs fjellet for å forhindre bålfyring som kan skade verneverdier på fjellveggene. På kalkknauser i nærheten er bl.a. den sårbare lavarten sitronoransjelav påvist ihht Artskart. Den tilrettelagte bål-/grillplassen vil plasseres med god avstand til fjellvegger og kalkknauser, og vil dermed ikke utgjøre en risiko for slike forekomster. Alle disse tre stedene tåler omfattende bruk også ifbm bålfyring/grilling, uten at det påvirker verneverdiene. Samtidig er avstanden til omkringliggende skog/vegetasjon såpass stor at det er liten fare for at vegetasjonen skal ta fyr ved normal bruk av bål-/grillplassene.

Tilrettelegging med bål-/grillplasser kan få en positiv effekt på langsiktig ivaretagelse av verneverdiene, dersom det samtidig gis god informasjon og veiledning om vernebestemmelsene, slik at omfanget av «villfyring» reduseres til et minimum. Det bør settes opp lettfattelig informasjon ved inngangen til verneområdene samt på de tilrettelagte bål-/grillplassene om at det kun er her det er tillatt med bålfyring/grilling. Samtidig bør det gjennomføres intensivt informasjon og veiledning til publikum ute i felt, spesielt i etableringsfasen. Det bør også vurderes å lage en mediasak.

Sykling på den korte stitraséen nordover fra Kommandantboligen vil føre til at stien vil «ese ut i bredden» som følge av den økte trafikken. Stien er ikke godt egnet til sykling i dag, og dersom det

åpnes opp for sykling vil det oppstå en forventning om bedre tilrettelegging. Økt slitasje og tilrettelegging vil kunne påvirke verneverdiene i reservatet negativt gjennom slitasje på vegetasjonen. Tett inntil stien mellom porten og Kommandantboligen er det bl.a. påvist en sterkt truet soppart (*Sclerogaster hysterangioides*), en underjordisk sopp som ihht Artsdatabankens nettsider trolig lever i symbiose med hassel, og som hittil er funnet kun to steder i Norge (her, samt to steder på Langøya utenfor Langesund). Økt bruk av stien og breddeutvidelse av denne kan utgjøre en trussel mot denne forekomsten. Sykling på øvrige stier i reservatet (bl.a. Kyststien) vil også medføre risiko for slik negativ påvirkning på verneverdier i sideterrenget langs stinettet. Flere steder er det mye løs grus og liknende langs stinettet som er levested for trua arter. Her er det risiko for betydelig skade på verneverdier som følge av sykling og breddeutvidelse. Dette gjelder bl.a. omkring Fortet der Kyststien fortsetter mot Furustranda nordøst for reservatet. Vi foreslår derfor ikke å åpne opp for sykling på disse strekningene.

Hovedveien fra porten/vindebrua og ut mot Fortet er derimot såpass bred og robust at det vil være god plass til både syklende og gående, uten at det vil føre til breddeutvidelse eller annen negativ påvirkning på verneverdiene. Det bør likevel ikke tillates sykling ned til selve Fortet, da dette i større grad vil føre til konflikt mellom syklende og gående langs den nye adkomstvegen ned til Fortet, og risiko for økt bruk og slitasje på sideterrenget med store verneverdier. Det bør settes opp egnet informasjon på stedet for å markere hvor sykling er tillatt. Det kan også være aktuelt med intensivert informasjon og veiledning til publikum den første perioden etter en eventuell forskriftsendring som åpner opp for sykling.

Tilrettelagte bål-/grillplasser i Steinvika naturreservat og Langesundstangen naturreservat foreslås vist på nye vernekart for reservatene. Trasé for sykling på hovedvegen i Langesundstangen naturreservat foreslås vist på nytt vernekart for reservatet. Se vedlegg 1 (nytt vernekart for Steinvika naturreservat) og vedlegg 2 (nytt vernekart for Langesundstangen naturreservat).

Forslag til forskriftsendringer – høringsforslag

Verneforskriften for Steinvika naturreservat foreslås endret i § V, med et nytt punkt 4. Forslag til ny ordlyd for § V:

«V

Bestemmelsene i punkt IV er ikke til hinder for:

- 1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsel-, og forvaltningsøyemed.*
- 2. Sanking av bær og matsopp.*
- 3. Beiting.*
- 4. Bålbrenning og bruk av grill på tilrettelagte bålplasser vist på vernekart.»*

Verneforskriften for Langesundstangen naturreservat foreslås endret i § 4, med to nye punkter 9 og 10. Forslag til ny ordlyd for § 4:

«§ 4. *Generelle unntak*

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings-, oppsøknings-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed.
2. Gjennomføring av militær øvingsvirksomhet i henhold til avtale mellom forsvaret og Direktoratet for naturforvaltning datert 16. juni 1998.
3. Sanking av bær og matsopp.
4. Jakt.
5. Fiske.
6. Vedlikehold av broer, gjerder, sikringstiltak og andre tilretteleggingstiltak som benyttes på fredningstidspunktet.
7. Bruk av motorisert rullestol på eksisterende veier.
8. Etablering av enkle landfester.
9. Bålbrenning og bruk av grill på tilrettelagt bål plass vist på vernekart.
10. Sykling på hovedveien på strekning vist på vernekart.»

Du kan komme med merknader til høringsforslagene

Skriftlige merknader sendes til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark innen 24. juni 2019. Vi oppfordrer til å benytte vår epost adresse fmvtpost@fylkesmannen.no

Videre saksgang

Myndighet til å vedta mindre endringer i verneforskriftene er tillagt Miljødirektoratet. Fylkesmannen vil sammenstille alle innkomne høringssvar, og sende en tilråding om forskriftsendring til Miljødirektoratet. Fylkesmannen vil sende ut informasjon om vedtatte endringer i verneforskriftene så raskt som mulig etter at endringene eventuelt er vedtatt. Vi gjør oppmerksom på at inntil forskriftene eventuelt er endret, er det fremdeles forbud mot bålpynting/grilling i Langesundstangen og Steinvika naturreservater, og forbud mot sykling i Langesundstangen naturreservat.

Med hilsen

Arne Christian Geving (e.f.)
fagsjef

Trond Eirik Silsand
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vernekart Steinvika naturreservat, Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, mai 2019
- 2 Vernekart Langesundstangen naturreservat, Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, mai 2019

Kopi til:

Miljødirektoratet Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM

Mottakerliste:

BAMBLE KOMMUNE	Postboks 80	3993	LANGESUND
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I TELEMARK	Postboks 3089	3707	SKIEN
NORSK ORNITOLOGISK FORENING AVD TELEMARK	Postboks 1076 Gimsøy	3704	SKIEN
NATURVERNFORBUNDET I TELEMARK LANGESUND VEL	Fogtegata 19 c/o Skougaards Hus Vaterlands gate 14	3936 3970	PORSGRUNN LANGESUND
BAMBLE TURLAG	Postboks 85	3995	STATHELLE
TELEMARK BOTANISKE FORENING	Postboks 25 Stridsklev	3904	PORSGRUNN
VISIT TELEMARK AS	Kunnskapsverkstedet Uniongata 18	3732	SKIEN